

www.mevzuattakip.com.tr

Meclis Üyesi Başkan Yardımcılarının Sigortalılığı ve Emekli Maaşlarının Durumu

Bu makalede, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli aylığı alanlar ve belediye meclis üyeliğinden başkan yardımcılığı ile görevlendirilenlerin bu görevleri süresince emekli aylıklarının kesilip kesilmeyeceği hususu değerlendirilmiştir.

MECLİS ÜYESİ BAŞKAN YARDIMCILARININ SİGORTALILIĞI VE EMEKLİ MAAŞLARININ DURUMU

Halil MEMİŞ

Giriş:

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte, meclis üyelerinden başkan yardımcısı görevlendirme kriterleri değişmiştir.

Buna göre; 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin yedinci fıkrası ile norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanının, zorunlu görmesi halinde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir. Belediye meclis üyeleri arasından belediye meclisindeki görev süresini geçmeyecek şekilde görevlendirilen belediye başkan yardımcılarını taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilmektedir.

Bu maddeye göre, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli aylığı almayanlar ile ilgili herhangi bir tereddüt olmamakla birlikte, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli aylığı alanların, başkan yardımcılığı görevleri süresince emekli

aylıklarının kesilip kesilmeyeceği tereddüt konusu olmuştur.

5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesine göre; "Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararnameyle atanan veya görevlendirilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına yapılacak atamalar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, genel bütçeye dahil dairelerin, katma bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının, sosyal güvenlik kurumlarının ve bütçeden yardım alan kuruluşların kadrolarına açıktan atanamazlar. Diğer kanunların bu fıkraya aykırı hükümleri uygulanmaz.([1])([2])

Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmaz ve görev yapamazlar.

Diğer kanunların emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken emeklilik veya yaşlılık aylıkları ve/veya diğer tazminatları kesilmeksizin atanmaya, çalıştırılmaya veya görevlendirilmeye izin veren hükümleri ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 11 inci maddesine göre 1.1.2005 tarihinden önce alınmış Bakanlar Kurulu kararları uygulanmaz.

Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri;

a) Cumhurbaşkanlığına seçilenler,

b) Dışarıdan Bakanlar Kurulu üyeliğine atananlar,

c) Yasama Organı üyeliğine seçilenler,

d) Mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar,

e) Sadece toplantı veya huzur ücreti ya da hakkı ödenen görevleri yürütenler ile yönetim ve denetim kurulu üyeliği ücreti karşılığında görevlendirilenler,

f) Yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığında ders görevi verilenler (üniversitelerde ders ücreti karşılığında ders görevi verilenler hakkında yaş haddini aşmamış olmaları kaydı aranmaz.),

g) Vakıf üniversitelerinde görev alanlar,

h) Özel kanunlarında emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılma veya görev yapma hakkı verilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararname ile atanan veya görevlendirilenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler,

i) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 60 ıncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Yasama Organı üyeliğinin bitiminden sonra öğretim üyesi olarak atanmış olanlar,

j) (Ek: 31/10/2016-KHK-678/20 md.; Değişik: 2/1/2017-KHK-681/72 md.) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 36 ncı maddesi kapsamında istihdam edilen ihtiyat pilotlar ile Milli Savunma Bakanlığı ve bağlı birimlerinde personel ve askeri öğrenci temin faaliyetine yönelik hizmetlerin yürütülmesi için görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar,

k) (Ek: 17/4/2017-KHK-690/34 md.) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesine göre görevlendirilen güvenlik korucuları,

Hakkında uygulanmaz.[\[3\]](#)

(Ek fıkra: 10/1/2013-6385/2 md.) İkinci fıkraya göre emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilenlerin sigortalılıklarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi kabul edilerek ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre aylıkları yeniden bağlanır."

Bu hükümde yer alan istisnalar arasında, meclis üyesi başkan yardımcılarının bulunmaması ve "d) Mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar," ibaresinin doğrudan görev alma olarak yorumlanması nedeniyle, meclis üyeleri arasından başkan yardımcısı görevlendirilmesinin mahalli idareler seçimleri sonucuna göre bir görev alma olmadığından bahisle, bu gibilerin emekli aylıklarının kesilmesi gerektiği yönünde görüşlerimiz olmuştur.

Buna karşılık, SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü'nün 01/09/2016 tarih ve 84228040/642 sayılı "2013/11 sayılı Genelgede Değişiklik" konulu 2016-20 sayılı Genelgesinde konu şu şekilde değerlendirilmiştir.

"Emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenler 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde sayılan istisnalar içinde yer aldıklarından emekli aylıkları kesilmediğinden bu görevde buldukları sürece ve (4/a) sigortalısı olmak için talepte bulunmaları halinde sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacaklardır."

Yani, meclis üyelerinden başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin, istisna kapsamında yer aldığı ve dolayısıyla emekli aylıklarının kesilmeyeceği ifade

edilmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin yedinci fıkrası ile norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanının, zorunlu görmesi halinde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir. Belediye meclis üyeleri arasından belediye meclisindeki görev süresini geçmeyecek şekilde görevlendirilen belediye başkan yardımcılarını taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilmektedir.

Herhangi bir sigortalılığı olmayan belediye başkan yardımcılarını, talepte bulunmaları halinde görevlendirildikleri tarihten itibaren istedikleri sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilecektir.

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılığı bulunanların ise bu sigortalılıklarını sona erdirip (c) bendine tabi olmak için talepte bulunmaları halinde (c) bendine göre sigortalı sayılacaktır.

Diğer bir ifade ile; belediye başkan yardımcılarının sigortalı sayılması taleplerine bağlı olduğundan, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına girmek için talepte bulunmayıp, (a) bendine tabi olmak için talepte bulunan belediye başkan yardımcılarının (a) bendi kapsamında sigortalı olmaları,

Anılan Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında talepte bulunmamakla birlikte herhangi bir sigortalılığı olmayanlardan belediyelerce prim ödenen belediye başkan yardımcılarının, 2008 yılı Ekim ayından sonraki sürelerinin de (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılmaları mümkündür.

Emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilen meclis üyeleri ise; 5335 sayılı Kanunun yukarıda hükmü verilen 30 uncu maddesinde sayılan istisnalar içinde yer aldıkları Sosyal Güvenlik Kurumunca kabul edildiğinden (İlgili Genelge İçin Tıklayınız) emekli aylıkları kesilmeyecektir.

Bu şekilde belediye başkan yardımcılığı yapıp ta, emekli aylıkları kesilmiş olan meclis üyelerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurarak yoksun kaldıkları emekli aylıklarını almaları mümkün olacaktır.

---

[1] 21/1/2010 tarihli ve 5947 sayılı Kanununun 18 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

[2] 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Cumhurbaşkanı tarafından atananlar," ibaresinden sonra gelmek üzere "Başbakan tarafından atananlar," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

[3] 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Cumhurbaşkanı tarafından atananlar," ibaresinden sonra gelmek üzere "Başbakan tarafından atananlar," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA